

AMIGOE DI CURAÇAO

mentsprijs Bonaire en Curaçao 2 gld.; Aruba 2,50 gld.; Bovenwinden, Suriname 2,50 gld.; en het buitenland 3 gld.

REDACTIE:
Tel. 1858; P. bus 80 Willemstad
Adres: Conscientiestee 27.

Stijfste en Administratie: P. bus 80, Willemstad N.W.I.
Voor Aruba: J. B. Croes, Postbus 14 Oranjestad, tel. 38

Minister J. Anne Jonkman achter Commissie Generaal

MACHTIGING VOOR DE COMMISSIE-GENERAAL.

Volgens een A.P. bericht heeft de Minister van Overzeese Gebiedsdelen J. A. Jonkman in de Kamer medegedeeld, dat de regering van Nederland van plan is, de Commissie-Generaal te machtigen, de ontwerp-overeenkomst met Indonesië, waarbij dit land de onafhankelijkheid gegeven wordt en waarbij een Unie onder de Kroon geschapen wordt, te ondertekenen (Den Haag, (P) 10.12).

ANETA LICHT ONS NADER IN.

De Nederlandse Regering heeft Dinsdag bekend gemaakt, dat zij de Commissie-Generaal gemachtigd heeft de overeenkomst, die te Linggadati bereikt werd, te ondertekenen. De Minister van Overzeese Gebiedsdelen Jonkman deelde aan de Tweede Kamer mede, „dat deze ondertekening de Nederlandse Regering alleen en uitsluitend verbindt aan wat alreeds overeengekomen is — zoals uiteengelegd wordt in het bijbehorende memorandum van de Commissie-Generaal — en het parlement verzekert, dat het in de verdere uitvoering van de overeenkomst, de uiteenzetting die in deze zitting van het parlement gegeven wordt, stipt zal naleven.“

Hij vestigde er de aandacht op dat de woorden „onderhevig aan de goedkeuring van het parlement“ in de inleiding van de overeenkomst als geschrapt kunnen worden beschouwd.

Deze verklaring wordt beschouwd als aanwijzende, dat de Regering de overeenkomst eerder als een „basisch accord“ dan een „officieel verdrag“ beschouwt en zich op deze basis, op dit stadium zou onthouden van het vragen van stemming aan de Staten-Generaal, waardoor dus het initiatief overgedragen wordt aan de oppositie, die gedwongen wordt een motie van wantrouwen in te dienen om de uitvoering van de overeenkomst te blokkeren.

Jonkman zeide, „dat de overeenkomst geen nieuwe wetsregels vaststelt, doch bedoeld is om de basis te omschrijven waarop een dergelijk nieuw reglement gevormd kan worden. Het zijbehorende memorandum van de Commissie-Generaal is ook aan de Tweede Kamer doorgegeven. Het is een document van 16 bladzijden, waarin de Commissie-Generaal benadrukt, dat de overeenkomst „geen constitutie is, maar een programma van principes“. „Het is geen juridisch, doch een politiek document“ (Aneta).

FRANSE PARTIJEN OVERLEGGEN.

Niet in staat tot een overeenstemming te geraken over een nieuw regeringshoofd staken de Franse politieke partijen de hoofden bij elkaar en besloten na overleg om de som van ongeveer 1080 miljoen van de begroting af te voeren en andere bezuinigingsmaatregelen te treffen. Onder het economische programma zal de militaire dienstplicht van één jaar teruggebracht worden tot 7 maanden.

De Ministeries van Voedselvoorziening en Voorlichting worden opgeheven terwijl verschillende subsidies zullen worden ingehouden. De Nationale Assemblée vergaderde gedurende 15 minuten, maar ging uit elkaar tot een oplossing gevonden zou worden betreffende het premierschap ad interim. De M.R. P. verklaarde zich tegen het principe van een definitieve regering op het huidige ogenblik. Betreffende de buitenlandse politiek werd overeengekomen om geen enkele groep van landen te steunen tegen een ander land.

maar vriendschappelijke samenwerking met allen te onderhouden. De Franco-Russische alliantie blijft van kracht terwijl ook de verdragen met Engeland en de Verenigde Staten zullen worden nageleefd. Het ontwapeningsprogramma van de Verenigde Naties zal worden ondersteund terwijl de blijvende ontwapening van Duitsland en de internationalisatie van het Roer-bassin worden voorgestaan. Over andere punten o.a. het Saargebied werden geen beslissingen getroffen aangezien men het niet eens kon worden (Parijs, (P) 10.12).

GEVOLG VAN DE KOLENSTAKING.

Regerings economen in de Verenigde Staten zeiden dat het een maand of twee zal duren voor de productie weer op het normale peil gebracht zal zijn, dat bereikt werd op de vooravond van de kolensstaking van zeventien dagen.

De natie is gespaard gebleven van de ramp die een langdurige staking met zich mee zou hebben gevoerd. Het ergste is wel geweest het ongemak dat de staking bracht, hoewel alle gevolgen later duidelijk te bepalen zullen zijn. De staal-industrie werd het zwaarste door de staking getroffen en het zal twee of drie weken duren voor deze industrie zich hersteld zal hebben (Washington, (P) 10.12).

BULGARIJE STEUNT GRIEKSE COMMUNISTEN.

Een zegsman uit het leger deelde mede dat 600 tot 1000 guerrilla strijders openlijk door Bulgarije werden voorzien van wapens en voorraden. Zij openden een front van 5 kilometer rond het dorp Corympos, in Westelijk Thracië, dicht bij de Grieks-Turkse grensstad Didimotikof.

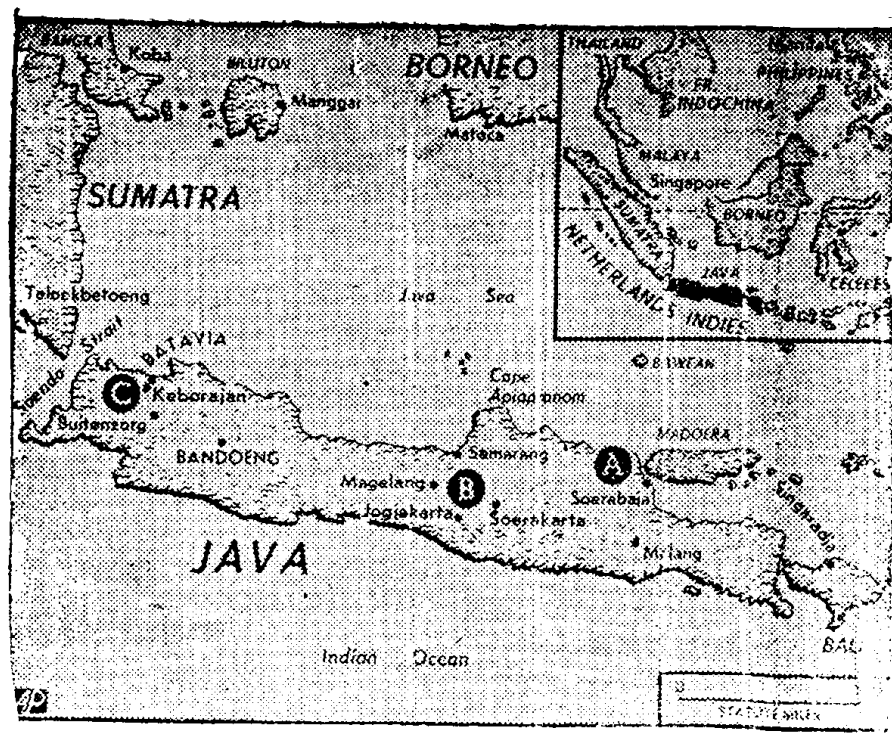
Hij deelde mede dat het communistisch offensief op 6 December begon en thans wordt tegengegaan door een bataljon Griekse troepen, die zich van artillerie bedienen om het dorp te verdedigen. Men zag de guerrillas duidelijk de grens van Bulgarije oversteken, terwijl vrachtwagens bij nacht af en aan rijden om de communisten van voorraden te voorzien. De bandieten verstaan zich met de Bulgaarse grensposters door middel van lichtsignalen.

Door de regeringstroepen werden hevige verliezen aan de guerrillas toegebracht. Zij verloren 40 man aan doden terwijl er evenzoveel gewond werden. Volgens een ander bericht werd het grootste deel van de communisten in de bergen omsingeld, terwijl na de hevige aanvallen van de regeringstroepen, verschillende guerrillas de wijk namen naar Bulgars grondgebied (Saloniki, (P) 10.12).

DE TROEPENINVENTARIS.

Het is waarschijnlijk dat de Russische oppositie tegen de internationale troepen-inventaris in eigen land overwonnen zal worden. Van de andere kant is het haast zeker dat Engeland het zal verliezen wat betreft het voorstel tot het vormen van een verificatie-commissie, die de cijfers zal moeten controleren, die door de verschillende naties worden ingediend. Rusland maakte gisteren bekend dat het tegen de opgave van de thuiroepen in de inventarisatie is.

Ondertussen werd door het Belgische voorstel, dat de aangesloten landen hun ambassadeurs in Spanje terug zouden roepen, naar de vergadering gezonden. De uitslag van de stemming was 27 voor en 7 tegen, terwijl 16 landen, waaronder de Verenigde Staten, zich van stemming onthielden (Lake Success, (P) 10.12).

„GORDEL VAN SMARAGD“.

REGERINGSTROEPEN NAAR AZERBADJAN.

Vier colonnes regeringstroepen rukten de provincie Azerbadjan binnen, een daad die in politieke kringen beschouwd wordt als een gewapende test van de Russische invloed in Noordelijk Iran.

Generaal Razmara, Irans chef staf, deelde mede dat de regeringstroepen Iran binnen rukten en dat er gevechten gaande waren aan de ingang van de Ghaf-lankooch pas. Volgens Razmara werden er enige democraten gewond en gedood terwijl er eveneens enkele gevangenen werden gemaakt, anderen weer gaven zich over. Toen de regeringstroepen de strijd begonnen tegen de politiemacht van Azerbadjans democratische partij, zond premier Quavam een boodschap aan Sallamollah Javid, de gouverneur generaal van Azerbadjan, waarin hij zeide dat er troepen naar Azerbadjan gezonden werden om

toezicht te houden bij de parlementaire verkiezingen. De troepen zouden binnenrukken ongeacht de tegenstand, die onbevonden mocht worden. Generaal Razmara deelde mede dat de troepen hun voornaamste aanval in de morgenuren begonnen. Volgens een officieel blad, wier een regeringsvliegtuig propaganda pamfletten naar omlaag. Er schijnt geen sterk moreel te heersen onder de Fedais, de democratische militie van de provincie. Ergens aan de grens openden zij de aanval maar werden met grote verliezen teruggeslagen. De nieuwsbladen deelden mede dat er regeringstroepen uit Ifahan naar Azerbadjan worden verplaatst via Teheran. De provincie Azerbadjan, die aan Rusland grenst kwam het vorig jaar in opstand tegen de centrale regering tijdens de aanwezigheid van de Russische troepen. Als gevolg hiervan kreeg de provincie een grote mate van zelfbestuur. Verkiezing voor de afge-

CURAÇAO BEHAALT DE EERSTE PRIJS.

Adriane, een der beste atleten van Curaçao, behaalde gisteren te Baranquilla de eerste prijs bij het kogelstoten. Adriane wist dat rond zwaaier ding 13.35 meter weg te werpen.

vaardigder voor het parlement zullen over twee weken beginnen. Ahmad Quavam had van tevoren medegedeeld dat hij de resultaten van de stemming in Azerbadjan niet erkennen zou tenzij er toezicht werd uitgeoefend door de regeringstroepen.

Verscheidende leiders in Azerbadjan beschuldigen hem ervan dat hij de stemming wil beïnvloeden ten gunste van zijn eigen partij, en verklaarden zich om die reden tegen het zenden van troepen (Teheran, (P) 10.12).

ETIENNE GILSON.

De bekende Thomistische professor Gilson werd onlangs gekozen tot lid van de „Academie Française“. Hij was ook vertegenwoordiger van Frankrijk in de afvaardiging naar San Francisco, tevens neemt hij deel aan de internationale organisatie voor kunst en wetenschap (Unesco). In en onlangs gehouden rede liet Gilson uitkomen, dat het voor Katholieken een plicht is om de mensen tot elkaar te brengen, zij de katholieken, meent hij kunnen meehelpen dat de intellectuelen elkaar weten te verstaan.. (C.I.P.)

NEDERLAND VERTEGENWOORDIGD.

In de bekende studiegroep voor sociologie te Leuven werden de volgende Nederlanders als afgevaardigden voor Nederland aangesteld: professor Brom en prof Cornelissen van de universiteit van Nijmegen en prof Cobbenhagen van de economische universiteit van Tilburg. Deze unie van katholieke sociologen gaf in 1936 een handboek uit Sociale principes, terwijl men in 1937 een boek over internationale ethiek uitgaft (C.I.P.).

UIT LAKE SUCCESS.

De Verenigde Staten staan voor de mogelijkheid, dat zij de geheimen van de atoombom aan de rest van de wereld bekend zullen moeten maken. Britse vertegenwoordigers lieten uitkomen dat het natuurlijk mogelijk is, dat de Verenigde Staten onmiddellijk de debatten hierover kunnen sluiten door gebruik te maken van hun vetorecht.

Connally liet uitkomen, dat het té gevaarlijk is, nu die geheimen bekend te maken.

Men wacht in New York nog steeds of men een aanvang zal kunnen maken met de vredesverdragen voor Duitsland en Oostenrijk. Ezie van de vier Ministers zijn genegen te beginnen, doch Molotov moet eerst nog op antwoord wachten uit het Kremlin. Spaak riep heden de algemene vergadering bijeen, om verder te beraadslagen over de ontwapeningsquaestie en de troepencontrole. Connally was de eerste spreker; hij bleek een voorstander te zijn van de stelling, dat de wapenbeperking niet gehinderd moet worden door het vetorecht.

Men zal nog verder een geschikte zetel moeten vinden voor de vergadering van de Verenigde Naties. Men meent dat de keuze voor de volgende conferentie, die in September moet plaats hebben, wel zal gaan tussen San Francisco en Philadelphia. Men besprak gisteren ook nog de quaestie, wie men zou kunnen aanstellen tot directeur over de stad Trieste (Lake Success, (P)

PANAMA VERSLAAT GUATEMALA.

Zondagavond werd de voetbalwedstrijd tussen Panama en Guatemala gespeeld, die eindigde in een 4 — 2 overwinning voor Panama. Gedurende de eerste helft was Guatemala in de meerderheid en de rust ging in met 1 — 0 in hun voordeel. Na de rust echter herstelde Panama zich en maakte binnen de eerste drie minuten twee doelpunten van de vier.

Het tweede en laatste punt van Guatemala ontstond uit een strafschop (Barranquilla, (P)

WEST - END

Woensdag 7 & 9 pm.

Wallace Beery

en Margaret O'Brien in

„Bad Bascomb“

(La ley del valor)

Marjorie Main — J. Carrol Naish — Frances Rifferty

Beery is een berucht bandiet van het wilde Westen, maar is als was in de handen van de b koorlijke kleine Margaret. Indianengevechten. Treinovera veroorogen goud Spanning te over, met titels
fl 1,25 fl 0,75 Geen kinderen beneden 12

Caraibische Commissie

BIJ DE OPENING.

Het was naar we menen vooral door het artikel van Pater W. de Barbanson O.P. verschenen in het tijdschrift „Lux“ Januari 1945, dat onze aandacht gevestigd werd op het werk van de Caraibische Commissie.

We wisten, dat de oud-gouverneur van Curaçao, de heer G. Wouters, adviserend lid was in Washington, we kenden de heer Peters en wisten van zijn afvaardiging naar Barbados, maar het was ons nog niet goed duidelijk, wat wel de betekenis kon zijn van dit inter-Caraibisch werk. We gevoelden en gevoelen ons nog niet als „Caraiënen“.

In zijn studie liet Pater De Barbanson uitkomen, hoe de Verenigde Staten en zijn benoemde president Roosevelt de blikken wendden naar het Caraibische gebied, om te zien hoe het mee kon doen in de oorlogsvoorziening, doch vooral, hoe het zelf sufficient gemaakt kon worden. Deze beweging werd niet opgezet op een ideële basis, men sprak niet van een goede nabuurlandpolitiek of zo iets, zoals

geheel Zuid-Amerika, doch men deed het op nuchtere zakelijke basis, men hield het publiek er zelfs buiten en als men in 1945 hier op Curaçao b.v. dat artikel leest van Pater de Barbanson, dan was het misschien nieuws zelfs voor de intellectuelen, een bewijs hoe zakelijk men te werk ging.

Men moet de zaak ook niet overdrijven gelijk iemand dat eens deed een tijd geleden in een artikel in „Je Maintiendrai“, waarin de schrijver zo'n beetje liet uitkomen, dat de regering in Nederland rekening moest houden met de feiten, wij hier in de West zouden ons nu zo langzamerhand een beetje regionaal-Caraibisch gaan voelen, een eenheid zou er groeien, een nieuwe, waar men rekening mee moest houden. Fantasie, pure fantasie, in het hoofd van die schrijver, die de West waarschijnlijk niet kent, doch waarvan hij dan weten moet dat men het Caraibische bekken nooit als een politieke eenheid heeft gevoeld, men kent elkaar niet eens, te veel is er contact met wat er buiten ligt.

Inderdaad men kan het historisch als een eenheid gaan opvatten, dat gebied waar juist de staten van Noord-Europa, Nederland, Frankrijk en Engeland het Spaanse koloniale rijk gingen treffen, doch dan is het een historische studie zoals men er ziet in het boek van Menkman in zijn „De Nederlanders in het Caraibische gebied“, of zoals men ziet in boeken als van Newton, Boni, enz. Economisch moet het mogelijk zijn, die grote eilandengroep met de middelen van het moderne intellect te maken tot een groep, dat zich zelf kan voorzien van dat, wat het in grote lijnen nodig heeft. We zijn benieuwd, hoe de conferentie zich de toekomst denkt, het moet met de studie van de moderne economie toch mogelijk zijn, deze landen te helpen, we weten het: Santo Domingo en Porto Rico enz. het waren niet de rijke eilanden zoals de Spaanjaarden zich dat eerst dachten, doch het moet mogelijk zijn de mensen een stuk brood te geven en niet om hen te leren, hoe zij hun nageslacht moeten verdelgen, het zou de hemel om wrak schreeuwen.

Gisteren omstreeks 5 uur had de plechtige opening plaats in het voor de commissie zo keurig ingericht gebouw op Parera. Bij

de ingang van oprijlaan woeien de vlaggen der vier naties, Frankrijk, Engeland, U.S.A. en Nederland. Een uitgelezen gezelschap begaf zich naar de vergaderzaal, waar de verschillende afgevaardigde hadden plaats genomen, om de opening mee te

ROOSEVELT

„VADER VAN DE CARAIBISCHE GEDACHTE“.

maken. Vertegenwoordigers van de militaire macht, van handel niverheid en luchtvaart, hoge personen uit de ambtelijke wereld zowel als consuls waren daar vergaderd, toen door de commissie van ontvangst werd binnengeleid. De voorzitter van deze derde officiële bijeenkomst van de Caraibische commissie Prof. Kielstra heette den wnd.Gouverneur en alle aanwezigen welkom, waarna de wnd. Gouverneur een inleidend openingswoord sprak.

De wnd. Gouverneur gaf een overzicht van de positie der Nederlandse eilanden in het Caraibische bekken, liet uitkomen hoe vroeger de zeevaart, nu echter de olie de materiële welstand gebracht heeft die Curaçao geniet. Een welvaart die zich niet slechts beperkt tot de eilanden Curaçao en Aruba doch natuurlijk ook haar terug slag heeft op de andere eilanden.

De speech had zeer de belangstelling der verschillende afgevaardigden, daar het een beeld gaf van heel onze sociale wetgeving. Dankbaar kon worden gezegd, dat Curaçao geen werkeloosheid kent.

Uitvoering stond de wnd. Gouverneur stil bij het woningtekort op onze eilanden en prijzend wees hij erop, hoe de R.K. Missie trachtte het woningtekort op te heffen, waarna ook het gouvernement dit probleem krachtig heeft trachten op te lossen. Hij mocht wijzen op de moderne hospitalen, die we rijk zijn, de gezondheidszorg, het Wit Gele Kruis, de voeding van het volk, het niet bestaan van analfabetisme enz. Na nog enkele woorden gewijd te hebben aan de andere industrieën op onze eilanden wenste hij de commissie zeer veel succes toe.

Het was met zichtbare voldoening, dat de voorzitter Prof. Kielstra hierop een antwoord sprak. Hij liet uitkomen blij te zijn dat de commissie hier mocht vergaderen. Hij was er als Nederlanders trots op, wat er hier in het gebiedsdeel Curaçao gepresteerd is voor de bevolking. Hij bracht zijn dank over aan de commissie die voor de huisvesting had zorg gedragen.

Na deze woorden van de voorzitter spraken nog de Franse leider der delegatie voor de Franse gebiedsdelen, die bijzonder benadrukte, hoe instructief de rede van de wnd. Gouverneur voor de afgevaardigden geweest was.

De Britse delegatieleider sprak ook enkele prijzende woorden, waarbij hij de deugden der Ne-

derlanders prees, terwijl ook de delegatie leider der Amerikaanse sectie, in de zelfde geest sprak. De laatste spreker wees er op hoe Nederland hier moeilijkheden had op te lossen om 50 naties tesamen in vrede te laten leven, en hij bracht de goede verhouding tussen Nederland en Amerika in herinnering wijzend op het salueren van de Amerikaanse vlag bij Statius „toen we nog rebellen waren“ en de sympathieke geste van de aanbidding van een op Curaçao te bouwen President Roosevelt Huis.

Hierna was het officiële gedeelte van de opening afgelopen en had men verder gelegenheid om met elkander kennis te maken, en over en weer kennis op te doen over heel het Caraïbische gebied.

De heer Is. Bloch vertegenwoordiger voor de pers bij de Nederlands delegatie heeft ons toegezegd nadere inlichtingen over het verloop der conferentie te zullen verstrekken. Gelijik men weet, zijn de conferenties uiteraard niet publiek, daar echter dergelijke conferenties van grote waarde kunnen zijn, voor onze toekomst hopen wij, dat het publiek niet teleurgesteld zal worden en door communicaties op de hoogte zal worden gehouden.

Nabeschouwing.

Het is een feit van niet te onderschatten betekenis, dat deze samenwerking tussen de Verenigde Staten, Engeland, Frankrijk en Nederland in de oorlog ontstaan nu ook na de oorlog op zulk een sympathieke wijze doorgang

vindt. Het is op zich niet slechts voor een historicus interessant, om daar op Parera die vertegenwoordigers van die vier naties naasten te zien zitten. Die vier naties, die elkaar eeuwenlang bestookt en bevochten hebben, zaten daar naast elkaar, om gezamenlijk hun problemen op te lossen. Indien ze ook vier eeuwen geleden zo hadden samengewerkt dan hadden ze Spanje groter na-deel aangedaan, als dat rijk het velties bezorgen van de Caraïbische eilanden-reeks.

Het is niet de eerste keer, dat men bijéén komt op de basis van het Caraïbische bekken als éénheid. Men kan wijlen President Roosevelt gerust de vader noemen van de Caraïbische gedachte, doch reeds in de tijd van Mons. Nieuwint, den eersten Apostolisch Vicarius, had er een conferentie plaats te Trinidad tussen alle Bisschoppen van het Caraïbische gebied, zoals ook later onder Mons. Kistemaker, terwijl in de moderne tijd dit gebied ook door de Kerk als een eenheid wordt opgevat waarvoor de apostolische nuntius van Santo Domingo de zorgen zal dragen.

Op zich deed zich gisteren van zelf de vraag voor: Waarom nodigde men toch de vrije republieken Haïti en Santo Domingo niet tot deze Commissie uit; ze liggen midden in het gebied en hun betekenis voor ons valt niet te onderschatten?

De rede van den Gouverneur maakte indruk gisteren. Er werd daar met recht gewezen op „Hollands glorie“. Men neme de sociale zorg, men neme de gelijk-

stelling. Iemand die het Caraïbische gebied kent, weet met wat voor een zorg de Aartsbisschop van Trinidad Ryne opkomt voor zijn scholen. Engeland wil helpen, doch de basis een nationalisatie van het bezit eerst, vóórdat men gaat zorgen, lijkt een moeilijk te aanvaarden experiment.

Er groeit wat in ons Caraïbische gebied; we kennen de actie voor coöperatieve credit-unies, zoals Père Sullivan, van het land van Bustemante, die overal is gaan aanbevelen in ons gebied, nu enkele weken geleden.

We zien met belangstelling naar wat er groeit, en we luisteren graag, ook naar de stem van de bisschoppen-conferentie op Jamaica, waar de Anglicaanse bisschoppen hun zorg over de Britse familiepolitiek zouden hebben uitgesproken.

Op naar een beter Caraïbië.

ARUBA

DR. MAX EEUWE OP ARUBA.

De alom bekende Nederlandse Schaakmeester en ex-Wereldkampioen Dr. Max Eeuwe, zal op den 14de dezer zijn kunnen gaan tonen in het gebouw van de Sociedad Bolivariana te Aruba. Tevens zal de Heer Eeuwe een lezing houden. Het belooft iets interessants te worden.

Dr. Hartog reist verder.

(Eigen correspondentie).

HET VERLOREN PARADIJS.

Na 21 dagen schitterde plotse-ling het licht van het Oostelijk halfronnd gedurende tien secon-den. Het was de vuurtoren van het eilandje Monach — een van de Hebriden en naar de naam te oordelen wellicht vroeger door monniken bewoond — die ons na dagen zwerwen uit de moeiten hielp. Iedereen had reeds gezegd dat het onverstandig was om in November naar het Noorden te gaan en de schepelingen vroegen wat mij bezield. Wie echter zes jaren lang de tankscheep, elk gevuld met voor ongeveer een miljoen aan olie, door de St. Annabaai ziet trekken als hij moedeloos op de brug wacht, wil ook zelf wel eens trots een file auto's zien staan, als hij er — als vierde stuurman — op uit trekt.

De Moonspassage en Puerto Rico's bergen zakken weg onder de horizon. En daarmede het Westelijk halfronnd. Dagen en weken omgeeft ons de zee. Dagen en weken vormen de vliegende vissen, de kleur van het water en de spieren van de Noorse sche-pelingen onderwerp van het ka-rig gesprek.

Noren spreken bijna niet, ten minste als men uit een Spaans land komt. Ik heb den kapitein iets meer dan twee uren met den derden stuurman op de brug zien staan. Van tijd tot tijd wisselen-den ze een sigaret. Geen woord hebben ze gesproken. De schepe-lingen, reusachtig van gestalte en met de gouden krullen van Noor-mannen van wie ze de kennelijke afstammelingen zijn, lopen half-naakt. Elke dag verzetten we de klok en elke dag daalt de thermo-meter. Het is ons aangezegd: zo-vel graden als hij in Curaçao bo-ven nul aanwijst, zoveel is het onder de nul op de plaats onzer bestemming: de Noorse kust. Daar wacht de visserij op Cura-çao'se olie. Van de Noordkaap tot Bergen, op de duizenden eilanden en aan de fjorden, ziet men uit naar het Schip van Cura-çao.

Het drijvende mos op het wa-ter is het schamele bovendienfel van de onderzeese tuinen van Nereus en Amphitrite en in de golfslag hoort men de Sirenen en Tritons zingen. Zeemeuwen zeilen door de lucht en springers — een soort visser — wippen bo-ven het water uit met een sierlij-ke sprong.

De thermometer daalt. Elke dag. De Kreeftskeerkring zijn we voorbij en leverde de sensatie dat niemand van de zeelieden aan boord ooit van die benaming ge-hoord had. „Schoolse kennis“, vond een der officieren. Is het ermede als met de fameuze vul-kanen van Java? Voze kennis, pijnlijker nu blijkt dat wij niets van Indië weten, behalve mis-schien hoe hoog de aandelen in de suiker staan. Wat weten we van zijn volk, zijn cultuur? Van de West kwam dezer dagen een kaart uit met Curaçao als bij-kaartje bij Oost-Indië en een Buffelbaai bij Julianadorp, om-dat de maker hier natuurlijk wel buffels verwachtte, maar geen bullen. Die komen pas, wanneer Oreste Burghard rector magni-ficus van de rechtshogeschool is.

De zeven lagen kleren van den orthodoxen Nederlander belet-ten inmiddels elke uitwasneming reeds. Hoe verder we komen, hoe dikker ieder wordt. Truien, pullovers, wambuizen (die te-geenwoordig jackets heten), losse lappen, pelzen, jassen en alles wat men maar om het lichaam binden kan, komt erom. Bols gaat bij mate rond om het leven en de moed erin te houden. Toen we voor het eerst land zouden zien, brak de storm los. Eerst waggelde de olieboot met twee knopen (plm. 4 km.) per uur te-geen water en wind. Toen werd het zo erg, dat de machines wer-den stil gezet. Soms leek het of we twee schepen waren, zo hoog loeiden de golven over de volle tanks midscheeps heen. Mist kwam erbij. 's Avonds was de achterhelft niet meer te zien. Zwart waren de golven en wit het schuim, dat in zulke vlokken omhoog vloog dat de masten erin verdwenen. Wat los kon aan boord, scheurde los en geen tafel bleef overeind, die niet vastge-schroefd stond. De oerkracht van de oceaan was losgebroken. De oceaan is de Moeder van al het levende, leerde Thales en de ouden zagen in het wegblozende schuim de geboorte van Venus, die het mensengeslacht baarde. Heuvels water zijn het, sidde-rend, bevend, stijgend en dalend, dreigend, stuwend. De witte koppen worden door de storm afgeslagen, de duistere lucht in

en in hun schuim nog uiteenspat-tend tegen het want.

Wat doen onze zeeofficieren in een Fort? Hier moeten ze zijn er om de Noordpool moeten ze varen.

Het gelige wier is nu allang verdwenen. De Farcer-eilanden — die met 18.000 mensen auto-nomie wensen en onafhankelijk-heid erbij — zijn voorbij. Mijnen-velden liggen hier. Vriend en vijand hebben ze hier neerge-smeten in een tijd, toen het rid-derideaal plaats maakte voor rimboebeschaving en toen de vrijheid van de renaissance ver-vangen werd door de tijd, die de stroomlijn als symbool heeft.

De thermometer daalt. Ijs ligt op het dek. Ijs hangt aan de tou-wen en wat er niet allemaal aan draadwerk op een schip gespan-nen zit. De boter komt als een steen de eettaal binnen.

Dan komt de laatste dag dat de zon ondergaat. Erg hoog is ze vandaag niet geweest. Morgen zal voor het eerst in mijn leven de zon niet opgaan. Word ik om 4 uur wakker, dan weet ik niet of het dag of nacht is.

Al een week varen en werken wij nu in het donker en in de kou.

Als ik op de pikdonkere dag de avond wacht en over de reling sta herinner ik me wat de Ouden zeiden: de Elyzese velden, het paradijs, ligt waar de zon is on-dergegaan. Dan is er nog een an-dere band tussen het tropische Westen met zijn gulle zon en de poolnacht van het Noorden. Dan is er meer dan de olie die van Curaçao naar de Lofoten wordt vervoerd. In de duistere dag lijkt het hier de onderwereld, waar de zon is ondergegaan lig-gen de Elyzese velden. Dat is ver van de duistere Lofoten, dat is in het Zuid-Westen, bij Cura-çao.

ALS HET NOORDERLICHT OVER DUIZEND SABA'S STRAALT.

C.P.I.M. raffineert olie voor de Lofoter vissers-vloot.

De psalmdichter, ontsteld door de wonderen van de Palestijnse natuur, gewaagde eens van de grootheid van Gods werken. Lang voor hij zijn dichtregels schreef glansde boven de pool-cirkel het Noorderlicht in een glorie, die geen mens ooit aan-schouwde.

Van de ene einder tot de an-dere straalt het hele uitspannel des avonds in een gloed, bij wel-ke de Homerische rozenvinger-ige dageraad als een verwelkte bloem uiteen valt.

Over de gladde fjorden en bo-ven de als duizenden recht uit zee rijzende bergen gaat het op. Het is de duistere pooldag Saba's geweest. Geen zon is er op gegaan. De even duistere nacht vangt aan. In de vage schemer van de sterren liggen de witte blokken van bergen met hun sneeuwvachten.

Dan opeens: een rode plek, die zich als wijn uitbreidt over de witte tafel.

Blauw komt erbij en geel en bruin engrijs en dan is alles weg. Maar het komt terug, grootser en glorieuzer tot het de ganse hemel bedekt en het sneeuwvlak van de bergen in een rode gloed staat. Uren blijft het nu. Dan vervaagt alles weer. Het is Noorderlicht tegen de grillige achtergrond van de Noorse ber-gen en fjorden.

Weinigen die het zien, want de toeristen gaan des zomers. Iedereen heeft me al gezegd dat ik beter 's zomers ware gekomen. Maar waarom niet in de winter? Het is het verlangen der lokale bevolking naar de zon, die ze maanden missen. Ze begrijpen niet, dat er mensen zijn, die voor welke reden ook de zon kunnen ontvluchten en in de poolnacht een vacantiereis maken.

Men moet er ook wat voor over hebben. Het is koud. De „warme“ golfstroom was maar 4° C. (Het water bij Curaçao 28° C.) en als er geen sneeuw-jacht is, komt de wind zelf recht-streeks van de Noordpool.

Tot men aankomt bij een vis-sersplaatsje, welks kleine houten huisjes als de Engelse kerstplaten met een rozig venstertje in de sneeuw staan. Een miniatuur kerkje ertussen in. Een tonnetje dat in de haven drijft. Kleine vaatjes haring op de kade, die gebroken wordt door moderne olietanks, nieuw gebouwd, want de oude werden in de oorlog be-schadigd. Tegen de grijs-grauwe bergen groeit maar weinig. Het is te ver naar het Noorden.

CINELANDIA
Heden: Woens. 11 Dec. - 8 PM
Een verhaal, dat tot het hart spreekt om zijn diep-menschelijk gegeven.....
„MIS HIJOS“
„(MIJN KINDEREN)“
Geheel in het Spaansch, met in den hoofdrol:
SARA GARCIA
..... de begaafde Mexicaansche actrice, die haar geheele ziel in de vertolking van deze moeilijke rol legt.....
„MIS HIJOS“
Een pagina uit het werkelijke leven!
Medewerkers:
Andres Soler, Esther Luquin, Ramiro Gomez
Zij schonk hun leven.... doch mocht de vruchten van het moe-derschap niet plukken.....
f. 125f. 075. Geen kinderen.
Morgen Donderdag: Alfred Hitchcocks's:
„SABOTEUR“
Een hoogtepunt in spanning, met Robert Cummings—Priscilla Lane f. 1.25—f. 075. Geen kinderen.

O X Y
Heden: Woens. 11 Dec. - 7:59 pm
Een MUZIKALE show om van te WATERANDEN!
Alan Jones
.....de populaire tenor met den gouden stem.....
Jane Frazee
.....het pittige blondje, dat Uw hart sneller kloppen doet.....
OP HUN BEST TE SAMEN IN:
„Moonlight in Havana“
(Spaansche tekst)
Een droom van 'n film, bruischend van vroolijkheid, goede muziek, humor.....
Een Reeks Moderne Melodieën, vurige rumbas, congas, sving-wijsjes!
H A V A N A
een waar tropisch luilekker land, waar het hart van liefde klopt en in **EEN LIED WORDT UITGESTORT!**
f. 1.25—f. 075. Geen kinderen.

BEKENDMAKING.

De Directeur van de Curaçao'sche Postspaarbank maakt hierbij bekend dat met ingang van 1 Januari 1947 door genoemde bank gelden onder verband van eerste hypo-theek worden geleend tegen een rente van 4%.

De Directeur voornoemd
J. N. v.d. V. Zeppenfeldt.

Metal door handles auto—
Meyboom
Rookpluimen stijgen uit alle huisjes op. Buiten staat een man de armen te klappen om warm te worden.
Rijk zeebanket.

Zo is een vissersplaatsje op de Lofoten, de eilanden die een paar honderd kilometers boven de poolcirkel liggen. Het is Svolveaer met 3500 bewoners. Gesierd met Dominicaans zwart-witte kleu-ren cirkelen de meeuwen erbo-ven. In Januari en volgende maanden wordt hier kabeljauw en haring gevangen en uitge-voerd tot een bedrag van 2 mil-lioen kroon. (\$ 1 = 4.96 kroon).

De honderden vissersboten van de 10 tot 15,000 vissers die zich in het seizoen om Solvaer verzamelen, lopen op olie, die in het warme Curaçao werd geraf-fineerd. Merkwaardige connec-tie: Curaçao en de Lofoten. De equator en de poolcirkel.

De grootste krant van Noord-Noorwegen, de „Lofotposten“, wordt hier gedrukt en blijkt een lucratief bedrijf te zijn. 30.000 Exemplaren gaan tot aan Ham-merfest toe en zelfs naar Kirke-nes aan de Barentsz-zee. Hoewel men klaagt over de papiernoed komt het blad elke dag met 12 pagina's (klein formaat) uit! In het postkantoor — stampvol — ondervond ik een service, die mij nog nergens ter wereld werd ge-boden. Toen ik een hele stapel brieven had aangeboden en na betaald te hebben op de postze-gels wachtte, beduidde de man me, dat hij ze allemaal op zou plakken. Geen zorgen dus.

Visseren tegen Duitsers.

Eens wilden de Duitsers als weerwraak voor een Engelse raid in 1941 het hele dorp af-branden.

Na 17 huizen hielden ze op, inziende dat ze dan ook geen vis meer zouden krijgen. Behalve ka-beljauw en haring komt er ook nog wel eens een walvis binnen, d.w.z. 1000 tot 3000 kg. vlees ineens (smaakt als vlees, wordt als vlees bereid)!

De visrijke Noorse zee maak-te, dat men in de oorlog geen honger leed in Svolveaer. En... dat van Solvaer uit nog wel eens een vissersboot een tripje naar Engeland en terug kon ma-ken voor een bodschep, een ont-snapping e.d.

Noorse loodsen logeren aan boord.

Het loodsbedrijf is hier heel wat omvangrijker dan in Cura-çao. Svolveaers haven alleen al wordt door 360 eilanden (vaak niet eens een vierkante meter groot, maar harde rots) geblok-keerd. De loodsen komen in stel-len van twee aan boord en bren-

Verkrijgbaar in alle modewinkels.
Vertegenwoordigers:
El Louvre S. A. Curaçao.
Mario S. Arends Aruba.

gen koffers en alles mee, omdat ze meteen voor de hele reis dien-den. Voor de Curaçao'se loodsen, die hun — overigens door de verraderlijke stromingen zeer moeilijk — in enkele mi-nuten gedaan hebben, is het in-teressant te weten dat hun Noor-se collega's getweeën komen en evenals de schepelingen het et-maal in wachten verdelen. Dag en nacht staat er dus een loods op de brug en er gaat in die tijd geen kwartier voorbij of hij moet aan-wijzingen geven.

De meeste van de 400 Noorse loodsen zijn in regeringsdienst en hun bezoldiging is zo, dat ze per trip betaald worden. Zouden ze dus een maand lang geen boot hebben — wat niet voorkomt, omdat er drukke scheepvaart is — dan kregen ze niets. Een schip van 10.000 ton moet voor een dag of drie een 2000 kroon betalen, waarvan iets meer dan de helft in de zak van de loodsen komt.

In de oorlog waren de lood-sen vaak „ziek“ en als ze mee-gingen was het om het Duitse schip te leiden, maar tegelijkertijd Duitse convooien waar te nemen. Dit werd dan des avonds naar Engeland geseind. De Ge-stapo — waarvan een der offi-cieren op Oost-Vaago helaas een Nederlander was — was welis-waar op haar kui vive, maar kon niet voorkomen, dat scheepsbe-wegingen omtrent de Lofoten uit-lekten. De Noorder stormen heb-ben de Lofoters een ijverig, maar ook karakter vast volk gemaakt.

Switches, push-pull —
Meyboom

GRACE LINE

**GEREGELDE SNELLE
WEKELIJSCHES DIENST
VAN
NEW YORK RECHTSTREEKS
NAAR CURAÇAO.**

Wekelijksche afvaarten iederen VRIJDAG van New York recht-streeks naar CURAÇAO door nieuwe gecombineerde passagiers-en vrachtschepen.

VOLGENDE AFVAARTEN:

Verwacht te Curaçao
ss „SANTA CATALINA“ 8th of 9th Dec.
ss „SANTA MONICA“ 12th Dec.

VAARPLAN: New York — CURAÇAO — La Guaira — Pto. Cabello — Barranquilla — Cartagena (ev.) — New York

Wijzigingen voorbehouden!

S. E. L. Maduro & Sons, Inc.
Generale Agenten.

SCHEEPSBERICHTEN.

10 December.
Samingoy van Montreal; De-
von van Cristobal; Samingoy naar
Cristobal.

11 December.
Mayspring van Aruba; Evelyn
naar Aruba; Fordsale naar Lon-
den; Davon naar Liverpool.

PERSBERICHTEN.

10 December 1946.
Om 10 uur is op het vliegveld Hato aangekomen de Heer Sir John Macpherson, mede-voorzit-ter van de Caraïbische Commis-sie en Hoofd van de Britse Af-vaardiging ter conferentie, welke mede arriveerde. De delegatie werd namens Zijne Excellentie den Wnd. Gouverneur van Cu-raçao verwelkomd door diens adjudant Kapitein E. C. H. J. M. van de Laarschot.

Horn buttons —

Meyboom

Dit DUBBELE GEHEIM voor schoonheid.

is ook een BELOFTE

Wanneer U er dubbel zoo schoon uit wilt gaan zien en dubbel zoo be-koorlijk, wanneer U uren lang van een smetteloze make-up wilt genieten, die een hele tijd blijft, gebruikt dan Make-up Jergens!

Op de volgende twee manieren:

- 1 Gebruikt Make-up Jergens! En verheugt U door de nieuwe betoovering van Uw schoonheid. De huid wordt oogenblikkelijk zacht en glanzend.
- 2 Gebruikt Jergens Poeders! En U zult er dubbel zoo bekoorlijk uit gaan zien. En nu kent U al het geheim, waarom er zooveel vrouwen zijn, die Make-up Jergens verkiezen.

**MAKE-UP + POEDERS
BEIDE in één DOOS**

De Jergens Poeders en Make-up-geheel in harmonieuze kleuren-komen samen in één doos. Zij zijn gebaseerd op de natuurlijke kleur van de huid en zijn door specialisten geharmoniseerd. Om Uw schoonheid te verhogen, gebruikt heden nog - Mak-up Jergens!

NIEUW! MAKE-UP JERGENS
Posner's Agencies Aruba & Curacao

Ik ging naar Java als Vrijwilligster.

De 11e December 1944 stoomte de Cotta onze mooie haven uit. Een haven, die zijn weerga niet kent. Wij besefden niet genoeg de schoonheid die ons omringt, de ongerepte natuurweelde, die Curaçao ons biedt. Een schril contrast met Curaçao is Amerika. Werd mijn oog gestreeld door de onvolprezen Status of Liberty op het eiland Bedloe en de beangstigende wolkenkrabbers, des te groter was de teleurstelling bij de kennismaking met God's own country. Wij zijn niet gewoon aan zindelijke straten — als we Roochi e.d. niet meetellen — aan propere huizen, aan heerlijke rustige atmosfeer, niets van dit alles bood ons New York. De wegen zijn er vuil en smerig, de lucht is zwanger aan tofdeelen, dat je je nagels niet schoon kan houden, vandaar die vuurrode nagels en daar kwam nog bij dat het bar koud was.

De vrouw van New York is volgens mij een doorgewinterde mode gek, leeg en materialistisch, trouwens deze indruk krijgt men ook van een doorsnee Amerikaan. In dit opzicht steekt Curaçao zeer gunstig af.

On the other hand moet men niet gaan denken dat New York niet is wat wij geregeld in de film zien. Op het gebied van vermaak, shows etc. biedt New York ons een ongeloflijk, onbeschrijflijk pracht. De kerstshow b.v. in de Radio City is iets kosssaals, het hele kerstverhaal wordt daar in geuren en kleuren opgevoerd, maar dan zo bewonderenswaardig mooi, met zo'n pracht aan licht en techniek, dat je in vervoering geraakt. Ook de kerstshow is iets magnifiek en neem van mij aan dat filmen zoals Ice-capades, Icelands helemaal niet overdreden zijn.

Het pleit voor den Amerikaan en ik zou hem tekort doen als ik niet even vermeld hoe ze met hun soldaten in het buitenland meeleefden. Duizenden en duizenden vrijwilligers die zich aanbieden voor de bloedtransfusiedienst. Velen die onbaatzuchtig meehelpten om de soldaten het leven lichter te maken. In dit verband wil ik lof toezwaaien aan de Roman Catholic Canteen, een van de grootste vermaakcentra te New York die ons onvergetelijke Kerstdagen bezorgde o.a. een rit van 4 uur waarbij wij in de gelegenheid werden gesteld de bezienswaardigheden als Empire State Building, St. Patrick Cathedral te bezichtigen, een turkisch diner om van te waterdanden en als climax de reeds genoemde Radio City show.

Via Pittsburgh reisden we naar Australië, de grote oversteek. Een reis van bijna een maand over een kalme zee, de Pacific, doch met weinig comfort, afwisseling. Men moet niet vergeten dat we op de Monterey met ruim 5000 man reisden. We lagen met ons 14 in een hut, alle patijs, oorten dicht met het oog op de blackout. Daarom kan men zich wel voorstellen hoe blij we waren om we voet aan land zetten op het kameelvormige Nieuw-Ginea, waar kort geleden zo'n hevige strijd werd gevoerd. De vreugde was van korte duur want we gingen aan boord van de Shawnee, een schuitje bij de Monterey vergeleken en stoomden door naar Australië.

16 Februari 1945, Brisbane. Het le wat ons hier opviel was het gebrek dat ons aangrijsde, baadde Amerika in een zee van weelde en overvloed ondanks de oorlog, in Brisbane kon je met moeite een glas koud water krijgen.

Nu zullen we eerst eens de Brisbane dame onder de loupe nemen. Ze is hopeloos ouderwets in haar kleding, vreselijke lange jurken, de mode is ook al een paar jaar achter bij ons. Ondanks de grote armoede of liever gezegd gebrek staken hun handen toch in handschoenen, wat je vergeefs zou zoeken in Amerika, althans onder de middenstand.

De Australische vrouw is echter wat karakter betreft aange-naam, aardig en lief in de omgang, ze staat altijd bereid om je te helpen. Bij mijn vertrek hebben ze me angstig gemaakt met de woorden: „Kind in Australië is de discriminatie vreselijk“. Ik wil met klem verklaren, dat dit absoluut niet waar is. Ik heb het ten minste in de 8 maanden waarin ik het voorrecht had in Australië te wonen niet onderhouden. De uitnodigingen om op tea te komen en uitstapjes te maken waren ontelbaar, ik zeg het u de fijnste tijd heb ik en de meeste Vrijwilligers Korps-meisjes in Australië doorgebracht.

In Brisbane ging het troepje uit elkaar. De verpleegsters gingen naar Nieuw Guinea en Morotai, de administratieve krach-

ten bleven in Brisbane in Camp Columbia en ik werd naar Melbourne gestuurd, waar het Hoofdkwartier van het Koninklijk Nederlands Indische leger was. Daar zat ik nu als enigste Curaçaose meisje in een wildvreemde stad.

Melbourne.

Melbourne is in alle opzichten een buitengewoon mooie stad, met overvloed van bloemen in alle kleurschakeringen. De straten zijn er breed en schoon, en de bevolking is ontzettend hulpvaardig en hartelijk. Melbourne doet niet onder voor New York wat drukte betreft. Ook de winkels zijn er goed voorzien, maar... de coupons. De bediening is uiterst coulant wat je niet altijd van New York kon zeggen. Wat vermaak betreft heb je er grote theaters en schouwburgen die zeer smaakvol ingericht zijn.

Iets zeer merkwaardig is de Zondagsheliging. Geen winkels, geen restaurants, ja zelfs geen enkele van de 8 grote theaters in de stad zijn op die dag voor het publiek toegankelijk. De dag des Heren wordt geheiligd, alleen de Dutch Club maakt zijn deur wagenwijd open voor het toestromend publiek. Men houdt er de levendigheid in door op die dag in de townhall bonte avonden te organiseren speciaal voor de militairen, de huisvaders brengen de dag door in intieme kring en gaan in gezinsverband uit naar de botanical gardens, de zo of museum enz.

Het grootste euvel van Melbourne is het om de haverklap staken. Men vindt het leuk, over de radio wordt enthousiast bekend gemaakt dat er weer een staking is, b.v. van treinen en trams. Op het Hollandse Kantoor, waar ik mijn werkzaamheden aanving, werd dapper Engels gesproken, de correspondentie was in het Engels, je hoorde er amper de Hollandse taal. Ik geef toe dat dit te wijten was aan de Australische krachten, die er werkzaam waren, toch waren er kantoren zonder Australische krachten, die toch geen Hollands spraken. De Nederlander in den vreemde geneert zich blijkbaar om voor zijn Moedertaal uit te komen, men gaat liever uit met Australische meisjes dan met hun landgenoten, wat Hollands te zitten babbelen, dat is hun te min.

Ik moet even vooruitlopen om te zeggen dat wij zeer onchristelijk vrees genomen hebben in Batavia toen die Hollandse officieren tegen wij en dank moesten bijdraaien. We hebben hun de rug toegekeerd. Ik moet nog even vermelden, dat de houding van de officieren in Australië enigszins veranderde bij de aankomst van de eerste troepen uit bevrijd Nederland. Over mijn arme leven heb ik nog niet gesproken omdat ik mij in Australië helemaal geen militair voelde. Wel woonde ik samen met zeventien Vrijwilliger Korps meisjes in een hotel, moest op bepaalde tijd binnen zijn, ja eigen kamer onderhouden en eens in de veertien dagen wachtlopen, dat was dan ook alles.

Het harde militaire leven heb ik pas in Batavia ondervonden. Iets lastig was wel het salueren, zelfs in een stampvolle tram moest je opstaan om aan deze militaire plicht te voldoen, wat een Australische militair niet kent.

Voor ik afscheid neem van Melbourne dien ik toch te vermelden, hoe hier de liefde aan het Engelse Koningshuis bijna fanatiek wordt betoond. Na iedere voorstelling in een bioscooptheater speelt men het volkslied en wordt het portret van King George vertoond. Op V.P. dag heb ik Curaçao erg gemist met zijn optochten, radioreden etc. Vreemd als het mocht klinken, toch was ik blij toen ik bericht kreeg dat we op 15 September 1945 Melbourne zouden verlaten met bestemming Batavia. Hiervoor was ik immers uit Curaçao gegaan. Ik geef toe dat er momenten waren in Batavia, dat ik dacht: „Kind, wat ben je begonnen, zat ik nu maar in het lieverlijke Melbourne.“

Naar Batavia.

Via Brisbane ging ik met nog 60 V.K.-meisjes naar Batavia. Dit is een onvergetelijke reis. De Indische bemanning, stokers, kokks, allen gingen in staking. Heb ik daar niet afgegeven op de ongalante wijze, waarop de Nederlandse officieren ons bejegend hebben, een woord van hulde moet me van het hart voor de koene doortastendheid van deze zelfde officieren bij het laden van de „Van Heutz“. Ze hebben getoond, dat de Nederlanders zich niet laten dwarsbomen door een paar koppige patriottische Indonesiërs, die de „rot“ — excuser

me het woord — Nederlanders niet terugwilden in de Oost. Wat zij voor werk verzet hebben, is wonderbaarlijks. Dag en nacht werd er gewerkt door officieren en manschappen, die maandenlang kantoorwerk hadden verricht. In de machinekamer werkten amateurs, de stakers hadden sabotage gepleegd en we moesten van Brisbane tot Darwin op halve kracht varen, daar een cylinder defect was.

Na een oponthoud van één dag gingen we Bataviawaarts. Ook het V.K. hielp dapper mee, zoals eten uitdelen, boterhammen klaar maken enz. Hier leerde ik pas wat werken was. We lagen met ons 22 in een hut, die zich tussen de machinekamer, keuken en bakkerij bevond. We moesten zelf onze hut schoonmaken, van 7 tot 8 ontbijt uitdelen, andere moesten in de pantry werken, weer andere moesten den Kapitein en officieren van het schip aan tafel bedienen. 's Middags en 's avonds hetzelfde liede.

18 October 1945. Tandjong Priok in zicht. Alles wees er op, dat de haven verwaarloosd was gedurende de bezettingsjaren. Eerlijkheidshalve moet ik een minder schone passage vermelden uit het leven van de stoere werkers en wersters. De Jappen die onze boot moesten vastleggen, werden op een ongenadige manier uitgejouwd.

De volgende dag begonnen de avonturen. In drie colonnes gingen wij van boord. Drie zware vrachtwagens kwamen ons afhalen. De barang, voor u bagage, werd aan weerskanten opgestapeld, terwijl de V.K.-leden in het midden moesten staan. Voor op de kap drie gewapende mannelijke militairen en achterop dito, deze moesten toezien, dat wij niet aangevallen werden, terwijl we de opdracht kregen van den Legercommandant om ons strict aan de bevelen van den chauffeur te houden en goed uit te kijken of we geen extremisten in de bomen zagen, die maar al te graag hun geweren wilden ledigen.

In Batavia aangekomen werden we ondergebracht in enige flats. Hier kregen wel de volgende orders: niet alleen op straat lopen, altijd in groep van vier, na zonsondergang onder gewapende geleide uit en de avondklok was om 20 uur.

De reactie van de bevolking was alles behalve hartelijk, ze keken ons venijnig aan, ja, sommigen durfden ons te verwijten, dat we de goede baantjes van hen kwamen afsnoepen. U begrijpt dat dit een koudwaterdouche voor ons was, daar kwam nog bij, dat het voedsel uiterst schaars was. Brood kende ze niet, het was driemaal daags rijst. Koffie en thee waren onbekend, zelfs drinkwater werd met zeer veel moeite verkregen.

Een andere beproeving was de malaria-muskietenplaag, waartegen wij in lange broeken, lange trouwen moesten lopen na zonsondergang en des avonds onder klamboos liggen. Overdag was de hitte ondragelijk, onze maand September is er niets bij vergeleken. We liepen dan ook met opgerolde mouwen en sportkraag.

Het wassen en strijken was een ander groot probleem. In den beginne hadden we baboes, maar die werden spoedig door de extremisten bedreefd, zodat we dat zelf moesten doen. Strijken was „out of order“, aangezien we geen strijkmijers beschikbaar hadden en onze ijzers niet op hun stroomnet konden werken.

Door de groeiende honger — wie kan er nou leven van rijst, rijst, rijst met worten — zochten we onze toevlucht tot de heerlijke mangabomen, met het gevolg dat we weldra slachtoffers van dysenterie onder onze groep telden. Maar gelukkig was het niet van lange duur, want de nonnen van het Ursulinenklooster reikten ons de reddende hand toe. Dit geschiedde in November 1945. Maar ook hier lieten de extremisten ons niet met rust. De zusters werden bedreigd en kregen geen voedsel voor ons zodat het D.V.O. moest ingrijpen en iedere dag een gewapende macht naar de pasar — markt — moest sturen om voedsel voor ons af te dwingen.

Verscheidene slachtoffers zijn hier gevallen door de kogels van de extremisten.

Gedekte tafels hebben we pas 1 Mei 1946 teruggezien in Singapore, eveneens lakens en slopen. U kunt zich niet voorstellen hoe weerd die lui zijn. Mensen ontvoeren, afslachten is hun hobby. Dagelijks verschenen er vermomde lijken in de kali, d.i. de rivier. In de eerste maanden was Batavia allesbehalve veilig. Je waagde het niet om vlak langs een tram te lopen, met eigen ogen heb ik gezien, hoe een hand uit de tram gestoken werd voorzien van een slachtmes een jonge militair het hoofd afmaaide.

Wat je ook veel opmerkte was

Sport Rubriek.

„Officiële Mededelingen“

van

De Curaçaose Voetbalbond

WEDSTRIJD UITSLAGEN.

Van Zondag, 8 December 1946.

Veendam 1 — P.S.V. 1	(wegens regen afgelast)
Sithoc Jr — S.U.B.T. Jrs.	0—1.
Scherpenh. Jrs. — J. Curaçao Jrs	(onter voorbehoud) 1—1.

WEDSTRIJD PROGRAMMA

RIF STADION.

Competitie B-klasse:

om 4.— uur uur n.m.

Zondag, 22 December 1946:	Sithoc 1 — P.S.V. 1
Zondag, 12 Januari 1947:	D.N.S. 1 — Veendam 1

MUNDO NOBO

Competitie B-klasse:

om 4.— uur n.m.

Zondag, 15 December 1946:	D.N.S. 1 — Sithoc 1
Zondag, 22 December 1946:	Veendam 1 — M.Y.O.B. 1
Zondag, 29 December 1946:	D.N.S. 1 — M.Y.O.B. 1
Zondag, 5 Januari 1947:	D.N.S. 1 — P.S.V. 1
Zondag, 12 Januari 1947:	M.Y.O.B. 1 — P.S.V. 1
Zondag, 19 Januari 1947:	Veendam 1 — Sithoc 1

ASIEN-TERREIN.

Competitie B-klasse:

om 4.— uur n.m.

Zondag, 15 December 1946:	Asiento 1 — P.S.V. 1
Zondag, 29 December 1946:	Asiento 1 — Sithoc 1
Zondag, 5 Januari 1947:	Asiento 1 — M.Y.O.B. 1
Zondag, 19 Januari 1947:	Asiento 1 — D.N.S. 1

RIFSTADION.

om 10 uur v.m.

Competitie Junioren:

Zondag, 22 December 1946:	Transvaal — Veendam
Zondag, 29 December 1946:	Transvaal — Sithoc
Zondag, 5 Januari 1947:	Sithoc — Jong Curaçao
Zondag, 19 Januari 1947:	Jong Curaçao — Veendam

MUNDO NOBO.

10 uur v.m.:

Competitie Junioren:

Zondag, 15 December 1946:	Jong Curaçao — Veendam
Zondag, 22 December 1946:	Jong Curaçao — Jong Holland
Zondag, 29 December 1946:	Jong Curaçao — Veendam
Zondag, 5 Januari 1947:	S.U.B.T. — Veendam
Zondag, 12 Januari 1947:	Transvaal — Jong Holland
Zondag, 19 Januari 1947:	Jong Holland — S.U.B.T.

SCHERPENHEUVEL.

Competitie Junioren:

om 10 uur v.m.

Zondag, 15 December 1946:	S.U.B.T. — Transvaal
Zondag, 22 December 1946:	Scherpenheuvel — Sithoc
Zondag, 29 December 1946:	Scherpenheuvel — Jong Holland
Zondag, 5 Januari 1947:	Scherpenheuvel — Transvaal
Zondag, 12 Januari 1947:	Scherpenheuvel — S.U.B.T.

HET BESTUUR.

de gemene spreuken op trams, huizen enz., zoals „weg met de N.I.C.A.“, „weg met de rot Hollanders!“ enz. Onder de bevolking hadden de Republikeinen vele aanhangers, maar er waren er bij, die voor zelfbeveiliging de roodwitte vlag voerden. M.i. heeft de slaafse verhouding van de inlanders tot de blanke cultuurbrengende toan besars veel bijgedragen tot de huidige toestanden. Ter illustratie het volgende.

Een van onze meisjes gaf een baboe uit dankbaarheid een paar snoepjes. Een Nederlandse dame, die het geval meemaakte, zeide van woede: „Julie komen het volk voor ons bederven, die mensen zijn geen mensen, ze zijn apen en behoren niet zoals wij behandeld te worden.“

Dergelijke gevallen zijn legio. De administratieve krachten hebben lang niet zoveel medegemaakt als de verpleegsters in Midden-Java. Deze meisjes waar- onder drie Curaçaose, hebben zelfs gevangen gezeten in de extremistische kampen. Ze moesten uren lopen om haar veldfles bij een bron te kunnen vullen, daar baadden ze, wasten haar kleren en konden dan de twee-urige wandeling hervatten. Ja, zelfs hondenvlees hebben deze meisjes gegeten. En ze moesten desondanks op haar posten blijven.

Verscheidene hebben malaria opgelopen, andere zaten vol wandluisen om van „nervous breakdowns“ niet te spreken. Ja, ze hadden zelfs afscheidsbrieven aan diverse familieleden geschreven; waren de Engelsen één minuut later gekomen, dan zou Curaçao drie van haar dochters verloren hebben.

In December werden deze slachtoffers met haar patiënten naar Batavia overgebracht. Maar ook hier begon de storm heviger te worden. Ons klooster werd beschoten, de schurken klommen op het dak van de kapel en vuren vandaar op ons. Maar God denkt aan zijn schepselen en we kregen hulp van de dappere Nederlandse en Indonesische valschermtroepen. We zullen hier- van afstappen en een kijkje nemen op de kantoren.

Overal zag je de invloed van de Japanners, Japanse kalenders, Japanse stempels enz. Toen we in Batavia aankwamen, moesten we zelf onze kantoren inrichten. De telefoon was in handen van de Roodwitten, als het gesprek hun niet aansond, werd de verbinding gewoon afgebroken. Vroeg je een nummer aan in het Nederland, dan kreeg je geen gehoor, Maleis of Engels.

Even nog een kleine schildering van de aanblik, die Batavia bood. Waar je ook liep, werd je lastig gevallen door bedelaars en bedelaartjes en meestal waren ze bedekt met wonden. Kleren aan hun lichaam hadden ze niet, in jute zakken liepen ze rond hun dagelijks bad namen ze in de kali, eveneens de was.

De straten en huizen zijn verwaarloosd. Het zal jaren duren voor de Oost weer de oude wordt. De sporen van een schoon land zijn toch nog te onderkennen. Het volk is erg flegmatisch, schenkt niet gauw zijn vertrouwen. Hun houding tegenover ons werd eerst in Februari — Maart vriendelijker, maar dan coen ze ook niet onder voor de West.

Een van onze gelukkigste momenten was het ogenblik, dat we

verzocht werden om ons bloed aan de noodlijdende bevolking te geven. Ook wij ik hierbij vermelden, dat de geestdrift en trouw van het Indonesische volk bij de verjaardagen van de leden van het Koninklijk Huis niet voor ons onderdoen.

31 Januari 1946 was het een grote dag voor Batavia. De eerste parade na jaren en wat nog meer was, de eerste, waaraan de V.K.-leden deelnamen. Het enthousiasme waarmee wij, V.K.-meisjes, begroet werden, was ontzettend. We gevoelden ons trots. Ik moet zeggen, wat wij sinds die dag in hun achtung gestegen waren. Waar we voorbijkwamen, werden we toegejuicht. Hoera voor onze meisjes, lang leve het V.K.!

Evenals op Curaçao toonden ze hun goedkeuring door handgeklap. Ook onze geallieerden de Engelsen, Brits-Indiërs en Schotten namen er aandeel. Het was een onvergetelijke dag.

Voordat ik afscheid van Batavia neem, wil ik iets over de pasar zeggen. Dit is een soort markt, maar dan voor alle mogelijke artikelen. Ieder zie je 's morgens vroeg langs de pasar lopen. Je kreeg daar van alles, boeken, snuisterijen, stoffen, djocja-zilverwerken enz., maar alles peperduur.

Tot en met Februari 1946 was het Jap-geeld in omloop, later kwam het Nederlands Indisch geld, maar ook hiermede kregen we misère, want de verkopers namen geen genoege met dat geld en verkochten alles erg duur. Om ze te dwingen om de prijzen te verlagen, kochten we zo weinig mogelijk, maar dat hielp niet veel, want tot mijn vertrek kregen we noch verse groenten, noch verse vruchten.

Het voedselprobleem was hetzelfde als in het begin, wel hebben we van December tot ongeveer Februari niets te klagen gehad over het eten, de rijst was wel nog steeds vol wormen, maar dat merkten we niet meer.

Ondanks al die misère, opstanden enz., zie je verbeteringen komen. Het verkeer werd geregeld, de straten werden door de Jappen onder leiding van de Engelsen geasphalteerd, de huizen werden geschilderd, ja zelfs nieuwe zaken werden geopend. Een ding is jammer, dat er tot nu toe duizenden mensen in kampen zitten, ofschoon de oorlog bijna een jaar afgelopen is, maar dit hebben we aan de extremisten te wijten.

De woningtoestanden zijn beroerd, drie families op zijn minst in één huis. Volgens de militairen, die pas uit Nederland kwamen, heeft Indië meer geleden dan Nederland. De verdrukking was erger, de meesten hebben al hun bezittingen verloren. Indië moet werkelijk van voren af aan beginnen. De Jappen hebben alles verwoest, gehele plantages neergebrand enz.

We hebben vele geestelijken verloren, alleen Zijne Hoogwaardige Excellentie Mons. Willekens van Batavia hebben de barbaren nooit durven naderen, was het door zijn eerbiedwaardig voorkomen of wat dan ook, in ieder geval Zijne Hoogwaardige Excellentie heeft de wredeheden van de Jappen van nabij kunnen gade slaan. Voly's Mons. zijn al die opstanden het werk van den Jap. Met eigen ogen heeft Zijne Hoogwaardige Excellentie gezien hoe de jeugd door den Jap ge-oefend werd en men zegt altijd: de leerling overtreft zijn meester; en ook hier maakt de regel geen uitzondering.

Volgens de meeste ex-geïnterneerden is deze toestand erger dan de bezetting, want toen wist je wie je vijanden waren, maar nu niet.

Een heel trouw en oranjegezend volk zijn de Ambonezen. Zij de helft van Indië zoals de Ambonees, dan behoeden we niet bang te zijn hoe de beslissing zal zijn. Zodra een extremist gevangen genomen werd, dan werd hij ter afrekening overgeleverd aan den Ambonees. De vrouwen in de kampen roepen om Ambonese bewakers.

Nog even een woord over de schoonheid en gezondheidstoestand van Indië. Indië is werkelijk een schoon land, overvloed van plantengroei en bloemen, was de toestand rustiger, dan was ik nog wel een poosje langer gebleven. Maar Indië is reuze ongezond. Met het geringste schrammetje loop je gemakkelijk een infectie op. Pas na zes maanden in Indië begin je je thuis te gevoelen, je raakt meer aan het klimaat gewend, je leert de bevolking beter kennen en dan praat je al aardig wat Maleis.

Vertrek uit Batavia.

Maar ik zal het niet te lang maken. 1 Mei 1946 verlieten 19 V.K.-leden Batavia per vliegtuig, uitgeleide gedaan door geheel het V.K., ja zelfs een erewacht hadden we gekregen. De bestemming

was Penang bij Malaya, die we via Singapore bereikten. Terug in de beschaaide wereld. Geen schieten meer, geen angstig rondkijken of niemand je nasluip, geen urenlang in de rij staan om je eten te halen, neen, een gedekte tafel met waiters om je te bedienen en een bed met matras en lakens!

Neen, het was werkelijk te veel voor ons. Het doel van onze reis was om het ms. „Manoeran“ op te pikken en dan verder door te reizen naar Amerika. U kunt zich onze teleurstelling voorstellen, toen we hoorden, dat we terug naar Batavia moesten, want de „Manoeran“ moest laden. Daarvoor al die hoofdbreken over je barang, wat je al of niet medenam. Maar er is geen ongeluk of er is een gelukje bij.

We hebben een heerlijke week vakantie gehad op 's lands kosten.

Penang heeft ook veel geleden door de oorlog, maar hier zijn ze verder met de opbouw dan in Batavia; de straten zijn er veel schoner en je kunt vrij lopen. Penang is rijk aan rubber, cocoonen en natuurschoon. We hebben verschillende bezienswaardigheden bezichtigd, zoals de Chinese tempel op een berg gelegen, de levende snake tempel; ook zijn we met de tram op de Penang Hill geweest, dit is zelfs hoger dan de Lookout Mountain in de Verenigde Staten (2300 voet).

Na een week van genot gingen we terug naar goed old Batavia, waar we 18 Mei definitief afscheid namen. De „Manoeran“ was onze prettigste reis. Hier reisden we als passagiers, we kregen dektennis, zwembad, wedstrijden in dammen, bridgen enz. Om de waarheid te zeggen zijn we aan boord bijengekomen, zes lange weken op zee en gezonde Nederlandse kost, maar vooral rust!

In Juni kwamen we in Port Said, waar we voor een paar uur aan wal gingen. Port Said is een beroerde stad, tenminste de bevolking. Nog nooit zulkt brutaal volk gezien, ze klampen je aan en als je niet vlug genoeg bent, grijpen ze je vulpen uit je zak en verdwijnen.

De mannen dragen nog lange gewaden en een fez op het hoofd. De straten en huizen zijn wel schoon, maar de bevolking is reuze geslepen.

Via Gibraltar gingen we toen naar New York, waar we 29 Juni aankwamen. In die 19 maanden tijd is New York tegengevallen. Werd een militair in 1944 het eerst geholpen, nu niet meer, de burgers gaan voor. Verder hebben ze een tekort aan boter. In plaats van boter kreeg je smeerkas. Op ieder artikel bijna moest je „tax“ betalen. Ik was blij toen ik 3 Juli afscheid van New York kon nemen en op de trein stapten, die mij naar Miami zou voeren.

Ik vind New York in winter-tijd veel mooier, want veel natuur schoon heeft het niet in de zomer, of misschien is mijn oog te veel verwend door de pracht van Australië en de Oost. Ook 4th July is tegengevallen. Ik had het volk uitgelatener verwacht, des avonds om 20 uur kwamen we in Miami aan, doodse stilte, alle winkels dicht, bijna nergens een vlag. Neen, wat feestvieren betreft kan en Australië en de Verenigde Staten een voorbeeld nemen aan onze Nederlandse Staatsdelen.

De discriminatie is in Georgia en Miami sterker dan in New York, bij de stations zie je een „white“ en een „coloured waitingroom“. De 5e Juli des morgens om 8 uur verlieten we per KLM-vliegtuig Miami om via Jamaica en Aruba, na 19 lange maanden voet op Curaçao te zetten. Ons klein maar rustig, en toch schone Curaçao.

Bronchiale Hoest afge-irriteerde luchtpijpen

Als U geen raad meer weet, hoe U een einde moet maken aan die vervelende hoest, moet U naar Uw apotheker gaan en hem een flesch Emulsie Bronchu-Line vragen.

Neemt ze volgens het recept en let danop hoe vlug dit middel werkt. Ze brengt verlichting en doet U s'nachts beter slapen.

Dikwijls is een halve flesch reeds voldoende om van die av-lijke hoest kwijt te zijn, daarom heden nog een flesch Emulsie Bronchu-Line.